

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Start verkenning zuidelijk Maasdal

DATUM
23 juni 2023
Verz. 23 juni 2023

BIJLAGEN
2

BEHANDELD DOOR
GH (Gerard) Wijnands

TELEFOONNUMMER
043 350 5242

ONZE REFERENTIE
2023.02983

E-MAILADRES
Gerard.Wijnands@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Op 13 juni 2023 hebben Rijk en regio het startdocument ondertekend en is de verkenning voor het project Zuidelijk Maasdal gestart. De verkenning is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Waterschap Limburg, Provincie Limburg en de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de MIRT-startbeslissing¹ genomen op basis van een positief advies van de stuurgroep Zuidelijk Maasdal. Aan die stuurgroep nemen betrokken overheden deel. Met de startbeslissing wordt een gebiedsgerichte verkenning gestart om de opgaven rond de Maas, van de Belgische grens bij Eijsden tot en met de monding van de Geul bij Voulwames, in samenhang op te gaan pakken.

Aanleiding project

De primaire opgaven die de aanleiding vormen om deze verkenning te starten, betreffen het op orde brengen van de hoogwaterveiligheid en vlot en veilig transport over water. Uiteraard biedt dit ook kansen voor Maastricht als het gaat om het benutten van synergiekansen als het gaat om gewenste stedelijke ontwikkelingen in de periferie van de Maas.

De primaire opgaven vloeien voort uit een aantal nationale belangen uit de Nationale Omgevingsvisie en de wettelijke taak van het waterschap. Daarnaast spelen in dit gebied ook andere nationale en regionale opgaven die in samenhang met de primaire opgaven verder moeten worden uitgewerkt. Het betreft het verbeteren van de natuurwaarden en het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

Door de samenhang van de opgaven te bezien, kan worden bepaald welke combinatie van maatregelen het meest optimaal is vanuit alle opgaven bekeken. De opgaven en mogelijke oplossingen dienen een eigen doel, maar kunnen elkaar ook beïnvloeden, zowel positief als negatief. Dat maakt dat de opgaven in het plangebied en mogelijke oplossingen daarvoor niet sectoraal op hun effecten en meerwaarde worden gewogen, maar in samenhang. De samenwerkingspartners brengen in de verkenningsfase verschillende oplossingsrichtingen in kaart.

Uit diverse onderzoeken is gebleken dat het resultaat van de aanpak van de opgaven kan worden vergroot met een samenhangend pakket aan maatregelen. Met de urgentie van het hoogwater van juli 2021 als motor hebben Rijk en regio uitgesproken een gebiedsgerichte MIRT-verkenning te willen starten. Deze afspraken zijn vastgelegd in het BO MIRT van 9 november 2022. De afgelopen periode hebben Rijk en regio intensief samengewerkt om te komen tot het startdocument.

¹ Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)

DATUM
23 juni 2023

Financieel kader

- Vanuit het Mobiliteitsfonds/Deltafonds is € 112 mln. gereserveerd voor de meest voor de hand liggende oplossingsrichting². Deze reservering bestaat uit € 60 mln. voor planvorming en realisatie van de rivierverruiming en € 52 mln. voor de realisatie van de nautische knelpunten.
- Voor planvorming van de nautische knelpunten is € 2 mln. gereserveerd.
- Ten behoeve van de realisatie van de stedelijke ontwikkeling heeft de gemeente Maastricht € 15 mln. beschikbaar gesteld. De Provincie Limburg heeft voor de realisatie van maatregelen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit en het versterken van natuurwaarden € 12 mln. beschikbaar gesteld.
- Voor de planvorming en realisatie van de dijkversterking verwacht het Waterschap Limburg € 214 mln. nodig te hebben (90% financiering vanuit hoogwater bescherming programma en het Projectgebonden Aandeel van 10% WL). Het nu starten van de verkenning voor de dijkversterkingsopgave (€ 17,1 mln.) wordt mogelijk gemaakt door voorfinanciering van de verkenning door Waterschap Limburg en een bijdrage daarin van de gemeente Maastricht van € 2 mln.
- Gemeente Eijsden-Margraten en gemeente Meerssen gebruiken de verkenningsfase om te onderzoeken of en voor welke opgave zij een bijdrage leveren.

De samenwerkende partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de voortgang en het resultaat van de verkenning, waarbij het Ministerie en het waterschap als gedelegeerd opdrachtgever namens alle partijen de dagelijkse aansturing doen.

Procedures

De verkenning Zuidelijk Maasdal wordt uitgevoerd als verkenning binnen de projectprocedure van de Omgevingswet. Deze start met de publicatie van de kennisgeving voornemen en participatie in de staatscourant van woensdag 28 juni 2023 en mondt uit in een voorkeursbeslissing, voorzien in 2026, van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over de integrale oplossing. De verkenning wordt uitgevoerd conform de spelregels van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport 2022 en de systematiek van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

In een samenwerkingsovereenkomst voor de verkenning wordt een verdere uitwerking gegeven aan de afspraken uit het startdocument. Partijen maken aan het eind van de verkenning bestuurlijke afspraken over wie welk deel meebetaalt aan de verdere planuitwerking en realisatie van het project. De betrokken partijen leggen deze en andere afspraken over het vervolg vast in een gezamenlijke bestuursovereenkomst. Deze bestuursovereenkomst wordt aan het eind van de verkenning door betrokken partijen ondertekend en vormt dan naast de voorkeursbeslissing de start van de plannings- en studiefase.

Participatie

De samenwerkende partijen vinden het belangrijk om in de verkenning bewoners, bedrijven en andere betrokkenen in het gebied te betrekken bij het project. Het gaat om het informeren over de voortgang van het project en om het ophalen van oplossingsrichtingen, wensen en kansen uit de omgeving. Hoe in dit project participatie op hoofdlijnen plaatsvindt, staat beschreven in de kennisgeving voornemen en participatie en het concept participatieplan. Vanaf donderdag 29 juni tot

² Bedragen zijn nader gespecificeerd in paragraaf 5 Financiën van het Startdocument Verkenning Zuidelijk Maasdal.

DATUM
23 juni 2023

en met 29 december 2023 wordt iedereen in de gelegenheid gesteld om mogelijke oplossingen aan te dragen. Ook kan er worden meegedacht over de voorgestelde participatieaanpak. In het najaar start een informatie- en participatieronde.

Informeren

Het startdocument, de kennisgeving voornemen en participatie, het concept participatieplan en bijlagen, zijn vanaf 29 juni 2023 voor iedereen te raadplegen via www.platformparticipatie.nl. Tevens zullen de stukken fysiek ter inzage worden gelegd en te raadplegen zijn op de gemeentehuizen van de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, het kantoor van Waterschap Limburg in Roermond en het kantoor van Rijkswaterstaat in Maastricht (Ministerie Infrastructuur en Waterstaat).

In het najaar wordt een themasessie georganiseerd voor gemeenteraadsleden, provinciale staten leden en voor leden van het algemeen bestuur van het waterschap met een nadere toelichting over het project.

Deze informatiebrief wordt gelijktijdig verstuurd naar de leden van Provinciale staten, de leden van het Algemeen Bestuur Waterschap Limburg en de leden van de gemeenteraden van Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd via de MIRT-brief van de minister. Later vandaag wordt bijgevoegd persbericht verstuurd (bijlage 1).

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Water, Natuur en Landschap

Zes overheden werken samen aan hoogwaterveiligheid en veilige scheepvaart in Zuid-Limburg

Zes overheden werken samen aan een verkenning naar het verbeteren van de hoogwaterveiligheid, scheepvaartveiligheid en ruimtelijke kwaliteit in het zuiden van Limburg. Het project genaamd Zuidelijk Maasdal richt zich op het vinden van een oplossing voor verschillende nationale en regionale opgaven rond de Maas, in een gebied van de Belgische grens bij Eijsden tot en met de monding van de Geul bij Voulwames. In het najaar start een informatie- en participatieronde over het project.

Op 13 juni tekenden de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, het Waterschap Limburg, de Provincie Limburg en de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen een startdocument. Daarmee start de verkenning naar een samenhangende oplossing voor de verschillende opgaven die het gebied kent.

Minister Mark Harbers (Infrastructuur en Waterstaat): “Twee jaar geleden veroorzaakte hevige regenval ernstige overstromingen in Limburg. Die beelden staan ons nu nog helder voor de geest. Ik vind dat Nederland overal zo goed mogelijk beschermd moeten zijn, daarom investeer ik nu met de betrokken partners in dit gebied. Daarmee nemen we gelijk ook kansen mee op het gebied van vlot en veilig transport over water en het verbeteren van de natuur.”

Voorzitter van de stuurgroep Hubert Mackus: “We staan in Zuid-Limburg voor grote uitdagingen. Na de maatschappelijke, financiële en emotionele schade van het hoogwater uit 2021 is het aanpakken van hoogwaterveiligheid belangrijker dan ooit. Daarnaast moet er geïnvesteerd worden in vlotte en veilige scheepvaart over de Maas. Dit vraagt ruimte, maar biedt ook kansen voor ruimtelijke ontwikkelingen en de natuur. Door als rijk, waterschap, provincie en gemeenten samen te werken, kunnen we samenhangende keuzes maken en zo maatregelen goed op elkaar afstemmen. Zo zorgen we voor een toekomstbestendig Zuidelijk Maasdal waar veilig gewoond, gewerkt, gerecreëerd en gevaren kan worden.”

Oplossingsrichtingen verkennen

De opgaven voor het project richten zich op het verbeteren van de hoogwaterveiligheid en het bevorderen van vlot en veilig transport over water. Daarnaast zijn er ruimtelijke opgaven als natuurontwikkeling en het behouden en versterken van de leefomgeving. In de verkenning worden verschillende oplossingsrichtingen in kaart gebracht.

Omgeving denkt mee

De partners nodigen bewoners, bedrijven en instanties uit om actief mee te doen in het project. Zo kunnen zij zelf oplossingsrichtingen aandragen of de al benoemde oplossingen verrijken door wensen, initiatieven en kansen voor te leggen. Meer informatie over de verkenning en het participatieproces staat vanaf 29 juni op www.platformparticipatie.nl en in het najaar organiseert het projectteam een eerste bijeenkomst.

Voorkeursbeslissing in 2026

De verkenningfase eindigt met een keuze voor één oplossingsrichting bestaande uit verschillende maatregelen. Uiteindelijk neemt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een zogenaamde voorkeursbeslissing. Deze is voorzien in 2026.

Contactgegevens voor de pers – niet voor publicatie

Peter Debets

Bestuurs- en communicatieadviseur gemeente Maastricht

+31 06 52 38 55 90

peter.debets@maastricht.nl

Start verkenning Zuidelijk Maasdal

Zuidelijk
Maasdal

 Mark Harbers Minister van Infrastructuur en Waterstaat	 Lia Roefs Ondervoorzitter Provincie Limburg	 Jos Teeuwen Burgemeester Waterschap Limburg	 Hubert Mackus Wethouder Gemeente Maastricht	 Mark Gerritsen Wethouder Gemeente Eijsden-Margraten	 Vanessa de Rond Wethouder Gemeente Meerssen
					

